

To zbirko sta v akademiški palači uredila prof. Kršnjavi in Bollé po raznih šolah, katere kažejo razvitek slikarske umetelnosti od bizantinskih do modernih slikarjev; kjer ni bilo dovolj originalov, da bi sestavili vso šolo, ali zvezali posamične šole med seboj, postavili so v presledek dobre in deloma jako drage kopije. Slike stoje na posebnih stojalih v šestih dvorana. V prvi dvorani so italijanske slike od 14. do polovice 15. stoletja, in slike sodobne flamanske šole; v drugi dvorani so umetnine klasične renesance; v tretji so eklektiki in materijalisti 17. in 18. stoletja; v četrti slike beneške šole, med njimi 14 slik Meduličevih in 2 lepi sliki Carpaccijevi (Krpacévi); v peti dvorani so kartoni Overbeckovi in dragocena zbirka srednjeveških miniatur; v šesti umetnine 19. stoletja, v katerih tudi slovanski umetelniki stopajo na poprišče, zavzemajoči dično mesto v slikarski umetelnosti. Dostojno so tu zastopani Siemiradski, Kotarbinski, Matejko, Črmak in Hrvat Nikolo Mašič.

Galerija šteje 284 umetnin, med njimi 275 samih slik, in veščaki cenijo vso zbirko na pol milijona goldinarjev. Vrhu tega je za zidanje akademiške palače Strossmayer daroval vsega 66.000 glđ. S temi novci, z glavnico muzealno in s posojilom, ki ga je akademija dobila od vlade, sezidali so po načrtu glasovitega dunajskega arhitekta Frid. Schmidta krasno palačo akademiško, ki stoji 240.738 glđ. V ti palači imajo zdaj svoj dom trije kulturni zavodi hrvaški: pri tleh arheološki muzej, v prvem nadstropji jugoslovanska akademija in v drugem Strossmayerjeva galerija slik.

Književno naznanilo. Knjiga „Politična in kulturna zgodovina štajerskih Slovencev“ je ravno kar dotiskana in zdaj se veže v prav elegantne platnice. Radi tega sem moral ceno za 20 kr. zvišati. P. n. naročniki mi ustrezajo, ako mi naročnino in poštnino (v skupnem znesku 1 glđ. 30 kr.) po nakaznici pošljejo. V Krškem 16. novembra 1884. J. Lapajne, pisatelj in založnik.

O Božiči imajo imovitejši ljudje tudi v Slovincih lepo navado, da dragim svojim poklanjajo raznovrstna darila, zlasti knjige. Vse take domoljube opozárjamo na bogato zbirko posebno lepo vezanih slovenskih knjig, katere imata na prodaji ljubljanska knjigarja Janez Giontini in Kleinmayer et Bamberg. Valjavčeve, Jenkove, Orožnove pesni, Slomškovi spisi, Zieglerjev „Svetin“, Kristofa Šmida spisi v Krajčevem izdanji in mnogokatere druge knjige dobivajo se tu v krasni vnanji opravi. Zlasti pa o ti priliki priporočamo Slovincem Jos. Jurčiča zbrane spise (I., II. in III. zv.), katere elegantno vezane in v božična darila posebno primerne, prodajata oba omenjena knjigarja. Sploh bi bilo želeti, da bi Slovenci odslé rajši kupovali krasne Jurčičeve zbrane spise, nego so jih kupovali doslé. Sramotno je za vso inteligencijo našo in ves naš „narodni ponos“, da se tako slabo izvája ta lepa narodna knjiga. Prvega, drugega in tretjega zvezka se v poldrugem letu ni prodalo niti za 300 glđ. in na prvih pet zvezkov óglasilo se je iz vseh slovenskih pokrajin samó 21 naročnikov! Ako narod slovenski ne bode iskreneje kazal hvaležnosti svoje prvemu pripovednemu pisatelju našemu, rego mu jo je kazal doslé, ter ne rajši kupoval spisov njegovih, prisiljen bode odbor ustaviti izdávanje Jurčičevih zbranih spisov; potem pa tudi nihče ne govóri o našem razumništvu, o naši zavednosti in o narodnem ponosu slovenskem!

Češka književnost. „Poetičkih besed“ štirinajsti zvezek prinaša: „Přeludu“. Básen od Karla Legera, ki je jako nadarjen pesnik: on zna opazovati življenje izvrstno in v sebi hrani tudi toliko umeteljniških močij, da ga posamnosti ne premagajo in zna izbrati med njimi najbolj ugodne; posebno se

odlikuje s svojim humorom in satiro, kakor je pokazal že s „Pohádka z naših vesnice“ in z „Vsêdnim životem“. V „Přeludih“ je pesniku glavna svrha, šibati nezdravi, prenapeti idealizem, pod katerim se tako rado skriva prazno sanjarstvo. Snov je v kratkem ta-le: Mlad slikar hrepeni po slavi, ali ko spozna iz svoje in tuje izkušnje, kake zapreke morajo mlade moči premagati, strezne se in postane navaden ali srečen človek — učitelj. Tiste sanje o slavi so bile le nekaka predigra. On sam pravi svoji izvoljenki ne brez nekake ironije:

„Čas všemohouci mnoho, mnoho měni,
já zanechal již blahového snění,
jsem moudrým nyní — ano! věř mi jen!
A za bludičkou nehoním se více:
Jsem učitelem — malá služba sice,
hlad nemám však a také ctí mne svět!

— — — — —
Co sláva? Jenom přelud mladé hlavy,
trpytivá tretka, která děti baví,
to chorobný je věru jenom sen!“

To je glavna misel te pesni, katera pa ima poleg mnogih lepot vendar tudi nekaj neverjetnih in neosnovanih podrobnostij. — Petnajsti zvezek „Poetickih besed“ pa podaja humoristično povest v verzih „Třešň“ (Črešnje); spisal jo je Ladislav Quis, čegar balade se zmatrajo za najboljše v češki književnosti. Ti pesni vzeta je snov iz l. 1848. in podaje nam prekrasen pokus narodnega humora češkega. Ž njo je Ladislav Quis novič spričal, da živi v njem velika pojetična sila, katera je ravno v sedanji dobi v najlepšem razvoji.

Poljska književnost. Od novega leta izhaja v Levovu ilustrovani list „Ognisko domowe“ dvakrat na mesec; v njem objavlja znani pripovednik M. Balucki novo povest „W żydowskich rękach“. — Ravno tam je počel izhajati drug leposloven list „Tygodnik literacki“ pod uredništvom Władymierza Zagórskega. — Čestitim bralcem lahko postrežemo z nekimi dati o poljski žurnalistiki. Vseh poljskih časopisov je preko 230, in sicer v Galiciji do 100 (v Levovu 58, v Krakóvu 23), v avstrijski Sleziji 4, na Dunaji 1, v kraljevini Poljski 81 (v Varšavi sami 71), na Pruskem 35 (v Poznanji 18), drugod 8. — 23 iz njih izhaja jih vsak dan, 78 vsak teden, 13 večkrat v tednu, 60 dva ali trikrat na mesec, 33 vsak mesec, 5 štiri ali petkrat na leto, in 18 o nedoločenem času. —r—

Popravek. V članku „Hans Makart“ v 11. št. na 700. str. stoji, da je bil g. Jurij Šubic v Makartovi mojsterski šoli. To je pomota. Bil je brat njegov, g. Janez Šubic. — Na 731. str. v 14. vrsti od spodaj čitaj osemnajst, namestu štirindvajset.

„Ljubljanski Zvon“

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji: celo leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30 kr., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamični zvezki se oddajejo po 40 kr.

Založniki: dr. I. Tavčar in drugovi. — Za uredništvo odgovoren: Fr. Levec.

Uredništvo in upravnništvo v Novih ulicah 5.

Tiska „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.